

Mattias Westerlund
Vatten och Avlopp/VA stab

REMISSVAR

Till: Stockholms Stadshus AB
Att: Krister Stralström
remiss@stadshusab.se

Tre rapporter från Boverket om genomförandet av direktivet om byggnaders energiprestanda, Dnr SSAB 2025/57

Sammanfattning

EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) anger minimikrav på energiprestanda och energideklarationer för byggnader. Direktivet är i grunden inte anpassat till VA-processbyggnader och industrilokaler. Större delen av bolagets fastigheter berörs i dagsläget inte heller av kraven. För de byggnader som berörs innebär det en ökad komplexitet vid uppförandet av nya och renovering av befintliga byggnader. Det är önskvärt med tydliga vägledningar, ställningstaganden och syfte kring efterlevnad av kraven. Det är också viktigt att striktare krav/miniminivåer är relaterade till de funktioner/åtgärder som ur ett samhällsperspektiv ger mest effekt.

Bakgrund

EPBD (Energy Performance of Buildings Directive) anger minimikrav på energiprestanda och energideklarationer för byggnader. Bolaget har ombetts att yttra sig över remiss kring förslag på författningsändringar på lag och förordningsnivå kopplat till det omarbetade EPBD.

Stockholm Vatten och Avfalls synpunkter

Stora delar av bolagets verksamhet har hittills inte berörts av direktivet eftersom den räknats in i kategorin "industri-, verkstads- och lagerbyggnader" vilka har varit undantagna från kraven. Hittills är det enbart bostadshus och lokalbyggnader som berörts av krav på energideklaration, framförallt i Norsborg.

Rapport Metoder, definitioner och krav inom solenergi i direktivet om byggnaders energiprestanda

Nya byggnader

Vid planering/projektering av nya byggnader behöver bolaget utreda om byggnaden berörs av kraven i EPBD. Om så är fallet så ska man vid utformning av byggnaden ta

Stockholm Vatten och Avfall

Stockholm Vatten och Avfall AB org.nr 556969-3111

106 36 Stockholm | Besöksadress: Bryggerivägen 10, Bromma | 08-522 120 00

www.svoa.se | kund@svoa.se

En del av Stockholms stad

hänsyn till minimikrav avseende energiprestanda, krav för nollenergibyggnad och solceller. Utöver detta ska bolaget vid uppförandet av nya byggnader beakta frågor som optimal inomhusmiljö, klimatanpassning, liksom koldioxidupptag i samband med koldioxidlagring i eller på byggnader. Förslag enligt det nya direktivet innebär en ökad komplexitet vid uppförandet av nya byggnader. Det är viktigt att det finns tydliga förklaringar/vägledningar som stöd för projektledare, projektörer m.m. Det är även viktigt med tydlighet kring hur ändringar i EPBD förhåller sig till andra nationella regler som PBL, PBF, BBR och BEN.

I det omarbetade direktivet ställs krav på beräkning av livscykel-GWP för nya byggnader och som ska följa fastställda mål/gränsvärden för nya byggnader från och med 2030. Önskvärt vore om Boverket tillhandahåller standardiserade beräkningsverktyg för beräkning av livscykel-GWP och driftsrelaterade växthusgasutsläpp. Det är även viktigt med ställningstaganden kring vilka emissionsfaktorer som ska användas, t.ex. för olika energibärare. Det är även nödvändigt med ställningstagande kring vilken beräkningsmetod som ska användas för elanvändningens klimatpåverkan (platsbaserad eller marknadsbaserad metod enligt GHG-protokollet). Detta är viktigt för att undvika att inte livscykel-GWP och driftsrelaterade växthusgasutsläpp baseras på olika indata för olika byggnader.

I tidigare EPBD anges att syftet med minimikraven är att uppnå kostnadsoptimala nivåer. Förändringar i EPBD innebär att vissa minimikrav nu enligt direktivet kan behöva sättas till striktare värden än kostnadsoptimala nivåer. Det är viktigt att de minimikrav som sätts till striktare värden än kostnadsoptimala nivåer är relaterade till de funktioner/åtgärder som ur ett samhällsperspektiv ger mest effekt, t.ex. gällande minskad klimatpåverkan, minskad belastning på elnät etc.

Befintliga byggnader

Nya krav i det omarbetade direktivet är att befintliga byggnader som genomgår en större renovering, förutom minimikrav avseende energiprestanda, även ska ta hänsyn till frågor om optimal inomhusmiljö, klimatanpassning, avlägsnande av farliga ämnen och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Det är då, på samma sätt som för nya byggnader, viktigt att det finns tydliga förklaringar/vägledningar som stöd för projektledare, projektörer m.m. Förslag enligt det nya direktivet innebär en ökad komplexitet vid renovering av befintliga byggnader.

Tolkningen är att lagkrav från 1 januari 2025 (*avsnitt 4.2.2*) avseende system för fastighetsautomation och fastighetsstyrning i nya och redan uppförda byggnader även kommer att gälla bolagets större VA-processbyggnaders fastighetssystem eftersom det gäller alla byggnader som inte är bostadshus enligt PBL. I *avsnitt 3.10 Artikel 13 Byggnadens installationssystem* beskrivs dock det befintliga lagkravet som att det gäller befintliga lokalbyggnader, vilket kan tolkas som att lagkravet enbart gäller lokalbyggnader som berörs av EPBD. Tydlighet kring denna gränsdragning är viktig då den är helt avgörande för om VA-processbyggnaders fastighetssystem berörs eller ej.

En stor andel av bolagets samhällsviktiga processverksamhet är byggt under första halvan av 1900-talet men är fortfarande i allra högsta grad i drift och kritiskt för VA-systemets funktionalitet. Ingrepp som skulle medföra försämrad funktionalitet är inte möjliga att vidta med kort framförhållning.

Solenergi i byggnader

Staden ställer redan idag krav på att bolaget ska "installera solceller på stadens fastigheter där det lämpar sig för att öka den lokala elproduktionen". Bolaget har sedan flera år en långsiktig solcellsplan som revideras årligen. Denna aspekt finns även med i tidiga skeden på flera håll i bolaget. Ett införande av detta krav skulle medföra att bolaget behöver säkerställa att alla relevanta tekniska ramverk innehåller krav på att dessa byggnader ska förberedas/anpassas för solcellsinstallation. I samband med eventuellt införande av detta krav i svensk lagstiftning är det önskvärt att syftet med solcellsinstallationerna tydliggörs. Om solcellerna dimensioneras för att överproducera och sälja överskottsel till nätet så bidrar bolaget med förnybar el till mixen i elnätet, även om elen produceras under timmar när spotpriser och därmed bolagets ersättning är som lägst. Om solelen huvudsakligen ska användas i egen anläggning så innebär det en förbättrad lönsamhet för bolaget givet förutsättningar i stadens gemensamma elavtal med fast pris för elhandel.

Rapport Översyn av systemet med energideklARATIONER - Förslag på författningsändringar, delredovisning av regeringsuppdrag

Nytt är att det ska finnas en energideklARATION när byggnaden ägs eller används av ett offentligt organ och ofta besöks av allmänheten. Där definieras offentliga organ som "nationella, regionala eller lokala myndigheter och enheter som direkt finansieras och administreras av dessa myndigheter men som inte är av industriell eller kommersiell karaktär". Förutsatt att bolagets VA-process- och avfallshanteringsbyggnader fortsatt finns i kategorin "industri-, verkstads- och lagerbyggnader" så berörs inte dessa byggnader av ändringen. Då är det fortsatt bolagets bostäder och lokalbyggnader som berörs av krav på energideklARATIONER. Ett förtydligande kring vilka byggnader som är av industriell karaktär skulle dock vara nödvändig för att med säkerhet kunna veta vilka byggnader som berörs av kravet.

Rapport Hållbar mobilitet

Bolaget hyr kontor och tillhörande parkeringsplatser. Bolaget har möjlighet att påverka och samarbeta genom t.ex. gröna hyresavtal. Ett förtydligande kring gränsdragning mellan fastighetsägare och hyresgäst vore nödvändigt.

Christian Rockberger
Verkställande direktör